

פרק ו'

קרבות גרוד 9 בגזרה הצפונית

6 - 7 אוק' 73

קרבות גדוד 9 בגזרה הצפונית

6 - 7 אוק' 73

חאור מג"ד 9 (סא"ל יוס טוב חמיר)

גד' 9 נכנס ל-תע"מ בגזרה הצפונית כ-3 חודשים לפני פרוץ המלחמה וזאת לאחר תקופת אימון וגבוש. שגרת הקו הייתה נהירה היטב לגדוד וזאת מהסיבה שהיערכותו בקו הינה קבועה ומהסיבה שהגדוד ביצע תרגולים של חבירות למעוזים והשתתף בימי קרב שחליחם הייתה לתרגל את כל הגזרה. תרגולי החבירות נעשו ע"ג נגמ"שים או בצורה שלדית ע"ג סנקים.

סד"כ הגדוד היה :-

- א. מפק' הגדוד - 2 סנקים + נגמ"ש בחצב.
- ב. פל' כ' - 10 סנקים ב"קטיה" (אוריון).
- ג. פל' ל' - 11 סנקים ב"קטיה" (אוריון); מח' מחוכה (3 סנקים) שהחה במעוז אורקל.
- ד. פל' מ' - 10 סנקים ב"צרציל" (כתריאל).
- ה. סה"כ - 33 סנקים.

בפקודה שובך יונים הוטלה על הגדוד האחריות על המרחב שבין ציר ליסטטים בצפון לבין גבול הגזרה הדרומי, המשותף עם גד' 14/184, שהינו גם גבול הגזרה הדרומי של חטמ"ר 275 בקו רוחב 403 (כחציית האי אל באלח). במסגרת זו עוברים כל הכוחות בגזרה ת"פ הגדוד - כולל המעוזים מילנו ומפרקת, כאשר על הגזרה שמצפון מופקד גד' חי"ר 68 שהיה צריך לקבל ת"פ את פל' סנקים ל', שאמורה הייתה לחבור למעוזים שבגזרתו. חוכנית חבירת פל' ל' בפיקוד סגן אורי הקמן הייתה כדלקמן :-

- א. מחלקה 3 (3 סנקים) באורקל שהחה שם באופן קבוע, בפיקוד סג"מ יצחק רוט.
- ב. מחלקה 1 (2 סנקים) בפיקוד סג"מ שמעון שפרינגר וסנק נוסף בפיקודו של סמל נחום רוזנברג ב"סנפיר" שממול למעוז לחצנית.
- ג. מחלקה 2 (2 סנקים) בפיקוד ה-מ"פ סגן הקמן אורי וסנק נוסף בפיקודו של סגן אלי רן ב"סנפיר" שממול מעוז דרורה.
- ד. מחלקה 2 (2 סנקים) בפיקוד ה-סמ"פ סגן מירון אלחגר וסנק נוסף בפיקודו של סמל יוסף פלד ב"סנפיר" שממול למעוז כתובה.
- ה. מחלקה 2 (2 סנקים) בפיקודו של סג"מ שאול מוזס למעוז בודפסט, בציר מימיקה - מכפלה.

פל' סנקים מ' בפיקוד סגן יונתן צוובנר הייתה אמורה לקבל חחת פיקודה ואחריותה את איזור קנטרה, כולל מעוזי מילנו. פריסתה הראשונית הייתה מחוכנת בצומת קנטרה (צומת לכסיקון). מחלקה מפלוגה זו הופרשה לכח עתודה גדודי למקרה שחיינה בעיות בעורף הגדוד, במחנות העורפיים או במקרה שתבוצע נחיתה מהים - מקומה היה באיזור 8027 (חנה). פל' סנקים כ' בפיקוד סגן נועם דביר הייתה

אמורה לקבל תחת פיקודה את איזור מפרקת ופריסחה הראשונית תוכננה באיזור צומת סלטול - לכסיקון.
חפ"ק הגדוד אמור היה להתמקם בחעוז יורם.
בגזרה היה ערוך גד"ב 155 מ"מ כדלקמן :-

- א. סוללה במרור.
- ב. סוללה ביורם.
- ג. סוללה בכודפסט.

עם הכניסה למצב שובך יונים אמורות היו פלוגות הגדוד לנוע ליעדיהן כדלקמן :-

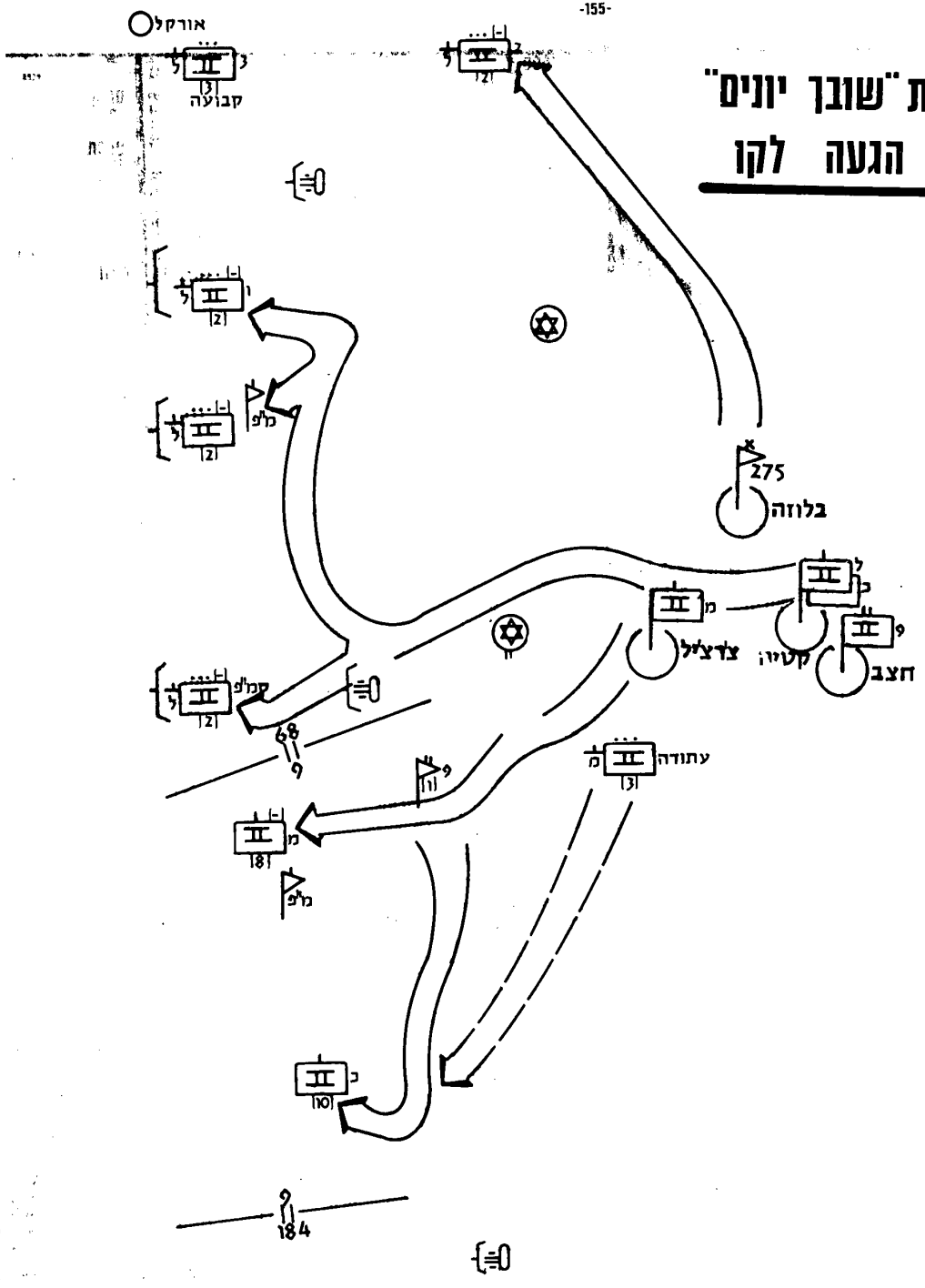
א. פל' ל' - ח"פ גד' חי"ר 68 כאמור לעיל. ציר החנועה של הפלוגה, פחות מח' 2, היה ליסטים - ספררה ובאיזור חעוז יורם ה-סמ"פ היה מיועד להתפצל עם כוחו לעבר מעוז כחובה ויחרת הפלוגה היחה מתוכננת להמשיך בחנועה עד ספררה 47 ומשם ה-מ"פ נע מערבה על ציר מסחר ו-מח' 1 ממשיכה צפונה בציר ספררה ובציר זאוגית פונה מערבה ; יש לציין כי המחלקות היו אמורות לתפוס את ה"סנפירים" שנמצאו כ-1000-1500 מ' מזרחית מהמעוזים ושלטו עליהם ועל "רמפות" הירי המצריות ב-גדמ"ע באש. כל "סנפיר" הוכן לקליטה 4-6 טנקים כולל עמדות המתנה, בונקרים ו"שפניות" לאנשי הצוות.

ב. פל' מ' - היחה אמורה לנוע בציר עלקת לעבר מעוזי מילנו.

ג. פל' כ' - היחה אמורה לנוע בציר עלקת - חזיזית - סלטול לעבר מעוז מפרקת.

העמדות באזור מעוזי מילנו ומפרקת היו עמדות טבעיות שלא חייבו הכשרה קרקעית והתבססו על גבעות וקפלי קרקע בטווחים של 2000-3000 מ' מתעלת-סואץ. עמדות אלו סומנו ושולטו ולכל אחת מהן היה כרטיס טווחים.

גדוד 9 - פריסת "שובן יונים" וצירי הגעה לקו

כבר בתקופת ה-תע"מ הקודמת הובחן כי המצרים נכנסו למהלך ביצורים גבוה מאד. בתקופת פעילותו של הגדוד ערב המלחמה הובחן ע"י הגדוד ו-ע"י מערכת המעוזים לאורך תעלת-סואץ בהקמת "רמפות" רבות לאורך הקו, כאשר הערכתו הייתה כי כוונת המצרים להגיע, בסופו של דבר, לחיבור כל הרמפות זו לזו וליצירת רצף של סוללה החולשת של תעלת-סואץ לכל אורכה. דוגמאות לעניין זה ניתן היה למצוא מול המעוז מילנו ד'. כן עסקו המצרים בניקוי ה"ירידות למים". כל זה נעשה באמצעות קבוצות עובדים גדולות שהיו מתקמות במחנות אוהלים בקרבת מקום העבודה ומשפרים "רמפות" או מבצעים עבודות עפר שונות עם סלים - בייחוד בגזרה הצפונית (נקראו אז "ג'מבור"). ובאשר לפעילות הצבא המצרי בקו - היא הייתה שגרתית ולא ניכרה שום תכונה מיוחדת בימים המועטים שקדמו למלחמה והקו היה שגרתית גם ביום המלחמה עצמו. ביום שבת בבוקר, ב-6 אוק' 73, הודיע לי מפקד מעוז מילנו כי הבחין בלילה בפעילות חשודה בצד המצרי והוקמו 3-4 עמדות שקים שהיה חשד שהן עמדות טילי ק"ק. הייתה איזו מחשבה להציב טילי פרוג בכינון ישיר מול מעוזים ואם אכן עשו המצרים הכנות להציב טילי פרוג בצורה כזו, העריכו הכוחות כי כזה טיל פרוג כזה יכול "להרים" מעוז שלם אם הוא יפגע בו. נסעתי בסביבות השעה 1000-1100 למעוז מילנו ובצד המצרי היה הכל שקט. חיילים הסתובבו ללא חגורים וללא נשק. הם איתרו בצד המצרי משהו מכוסה בברזנט שלא היה שם קודם, אולם לא ידעו אם זה טילי פרוג או קטיושות.

הגדוד נכנס לכוננות ג' ביום ו' ה-5 באוקטובר 73. בשעות הצהריים, עוד לפני כן הייתה כוננות חלקית ובמסגרתה עוד היו יציאות לחופשה גם של סדירים. ביום ה' ה-5 אוק' 73 קיבל הגדוד הוראה להחזיר מפקדים מחופשה והוכרזה כוננות מלאה. במסגרת הכרזת הכוננות קיבל הגדוד הוראה להעמיד את הדרגים על המשאיות ולהחזיר מחופשות את אלה שהיו בבית.

הרקע לכוננות כוחותינו כפי שידוע לי היה כי מתבצע בצד המצרי תרגיל גדול על דיביזיוני או של כל הצבא המצרי ובעיקר של כל הדרג הלוחם המצרי והיה חשש כי כתוצאה מהתרגיל עלולה להתפתח מלחמה. המצב הזה לא היה חדש כי גם בעבר היו תרגילים דומים ומצבים דומים. מכל מקום עד שבת בבוקר היה הגדוד במלואו בשטח.

ה-6 באוקטובר
עוד לפני שבקרתי במעוז מילנו, שם עוררו את שימת לבי על פעילות בלתי שגרתית במצד המצרי עברתי בפלוגות הגדוד ושוחחתי עימם על המצב. התכוונתי לנסוע ממעוז מילנו למעוז אורקל לבקר שם את מחלקת הטנקים שחנתה במקום, אולם בעת ביקור במעוז מילנו קיבלתי טלפון ובו נקראתי דחוף לקבוצת פקודות. היה זה בתאריך 1200 - 061130 אוק' 73. בהגיעי לבלוזה נפגשתי עם מח"ט 275 (אל"מ פנחס נוי) ופגשתי שם את מפקדי כל הכוחות ת"פ או שמתוכננים להיות ת"פ החטיבה : מג"ד 68 (סא"ל אמיר ראובני), מ"פ הסיור של יחידה 424, ה-סמח"ט ומטה החטיבה. ה-מח"ט מסר כי חזר מפגישה עם מפקד אוגדה 252 (אלוף אלברט מנדלר) ומחברר כי יש ידיעות ברורות שבשעה 1800 צפויים המצרים לפתוח באש, כאשר ההנחה היא שבמקביל תהיה פעילות מלחמתית בדרגה גבוהה יותר בחזית הסורית ונראה כי זה"ל יעבור למחפה.

ומכאן שמדובר בכך שהמצרים יפתחו באש ב-061800 אוק' 73 יתפרסו כוחות החטיבה לפי תוכנית שובך יונים ויהיו מוכנים בפריסה משעה 1700, ומכאן אושר לכוחות לזוז מהמחנות בשעה 1600. אמרתי בקבוצת הפקודות, כי אם אכן ידיעות כאלה ברורות על פתיחה באש, לא ברור מדוע משהים את פריסת הכוחות וכי אני מוכן לבצע הפריסה מייד. התשובה לכך הייתה, שבעיניי זה הועלתה גם בפני מפקד האוגדה והסיבה לאי מתן אישור מיידית לפריסה היא שיש להשחלל להימנע מהסלמה וכי לא ברור בדיוק

אם אכן המצרים יפחחו באש ואולי מדובר בכל זאת בחרגיל שיסתיים ואם נבצע הנעת כוחות אנו עלולים לגרום להסלמה.

עם תום קבוצת הפקודות חזרתי לגדוד, כנסתי את מפקדי הפלוגות ואח מטה הגדוד. העברתי להם את הידיעות ואת הצפוי בחקופה הקרובה. מפקד פל' ל' דיבר טלפונית עם מחלקתו שבמעוז אורקל כמו כן התקשרתי למפקד המעוזים מילנו ומפרקת והתברר כי קיבלו כבר מידע מ-מג"ד 68 - גם זאת לאחר שהלה היה בקבוצת הפקודות החטיבתית. נמסר למפקדי המעוזים כי עליהם לקפל החל מהשעה 061600 את התצפיות ולבצע שורה שלמה של פעולות הקשורות בכניסה לשובך יונים (היה קיים סדר פעילות למקרה של שובך יונים) וזאת עד שעה 1700.

קבוצת הפקודות שנחתי למפקדתי, לפלוגותי כללה חזרה ורענון של פריסת "שובך יונים" וסידורים אחרונים בפלוגות לקראת חזוזה. נערכו ביקורות של מפקדי הפלוגות ומפקדי המחלקות והרופא הגדודי, שהיה חדש, יחסית (3 חודשים) בגדוד אף אמר שהוא איננו בטוח כי יתמקם עם ה-תאג"ד בזמן במקום המיועד - בעלמק 56 ובשל כך אף ביקש וקיבל ממני אישור מיוחד לצאת למקום עוד בשעה 061400.

בשעה 061330 הגיעה לגדוד פקודה מ-סמח"ס בלוזה לזוז מיד לשובך יונים. בעקבות זאת טלפנתי לפלוגות ואף ניגשתי כבר אל הסנק ואז הגיעה טלפונית הודעת ביטול היציאה לשובך יונים. היה זה מספר דקות לאחר שנתקבלה הפקודה להתפרס לפי פקודת שובך יונים. לא ברור מדוע נתקבל הביטול. וכך לא זז אף אחד מהגדוד למעשה עד הפתיחה באש. רק עם הפתיחה באש נעו הכוחות לייעדיהם.

מיד לאחר קבלת הביטול מ-מפח"ס 275 החלטתי לברר העניין פנים אל פנים עם מח"ס 275. בכניסה למחנה בלוזה, בשעה 061355 לערך, ראיתי מטוסים החוקפים את המחנה. כן ראיתי כי מטוסים חוקפים את מחנה מפקדת הגדוד בחצב ואח פלוגותי בקטיה (אוריון). באיזור מחנה הגדוד תקפו 2 רביעיות ובחקיפה זו נהרגו 4 אנשים מפלוגת המפקדה.

הבינותי שהמלחמה החלה. הוריתי ברדיו לכוחותי לזוז לפריסה המתוכננת ואילו אני נעתי עם הג'יפ לכיוון תעוז מרתף, שם תוכנן להתמקם ה-חפ"ק הגדודי. תוך כדי נסיעה, הוריתי ל-קמב"צ (סגן יורם אופיר) לנוע עם סנק ה-מג"ד ועם ה-נגמ"ש למרתף שם נפגש. היה זה בערך בחאריך 061400 אוק' 73.

גם כשהחלה המלחמה לא העליתי בדעתי כי מדובר במלחמה כוללת ולפני היה המודל של מלחמת ההתשה. תוך כדי תנועה בדקתי ווידאתי שהפלוגות נמצאות בתנועה לייעדיהן ואכן כל הפלוגות היו בתנועה.

כשהתקרבותי לכיוון תעוז מרתף, התחלתי לקבל דווחים מהמעוזים. אש האויב כפי שנצפתה על ידי היתה כדלקמן :-

- א. "סיפטופים" ארטילריים על כביש הגישה למרתף.
  - ב. הפגזה מרוכזת על תעוז מרתף, ועל קו המעוזים.
- לנוכח מצב זה הבינותי שלהתמקם במרתף יהיה מסוכן ולכן התמקמתי על דיונה גבוהה מדרום למרתף. התקשרתי עם ה-סמג"ד וסיכמתי עימו כי ימשיך לפעול במחנה הגדוד וידחוף את הציוד והחימוש הדרושים לגדוד משם.

תוך כדי כך הנחיתי את הפלוגות לנוע כללמן :-

- א. פלוגה ל' תנוע לפי התוכנית בציר לסטים.
- ב. לפלוגה מ' שהיתה צריכה לנוע למילנו על ציר הכביש, הוריתי בשל הפגזות ותקיפות מטוסים על הכביש, לנוע על הדיונות מדרום לכביש.
- ג. לפלוגה כ' נתתי הוראה "לחחוך" מכיוון ה"דיקליה" (באיזור "חנה") שם צריכה היתה הפלוגה להשמיט את מחלקת העתודה הגדודית לאיזור מעוז מפרקת דרך השטח בציר שהותווה ע"י הגדוד בעבר.

בערך באוחו הזמן החלו להגיע מהמעוזים דיווחים על פשיטות של כוחות מצריים עליהם, ועל חציות וכן על תקיפת כוחות חי"ר מצריים על המעוזים. המצב החמור ביותר מהדיווחים שהתקבלו היה במעוז מפרקת. כן החלו להגיע גם דיווחים מהגזרה הצפונית כאשר מעוזי גזרה זו החלו לדרוש תגבורות וטנקים ובשלב מסוים אף התקשר אלי מח"ט 275 ומסר לי כי איבד את הקשר עם מעוז לחצנית ונראה כי המצב שם קריטי.

תיאור ספור הלחימה של פלוגה ל', כאמור לפי התוכנית, נעה הפלוגה בציר לסטים. המחלקה המוקטנת (2 טנקים) בפיקוד ה-מ"פ סגן אלחגר ועוד טנק בפיקוד סמל יוסף פלד הגיעו ל"סנפיר" שליד המעוז כתובה, בצומת לסטים - אלחוש ואף נוצר עמם קשר. היו קשיים של מיסוך בתקשורת עם ה-מ"פ בשל אדי הביצות ולכן שימשה המחלקה בפיקוד ה-מ"פ כחנת תווך. ה-מ"פ דיווח כי הוא רואה שמפגיזים את מעוז כתובה. אחר כך (לא בקור מתי) דיווח ה-מ"פ כי הוא מאתר מספר טנקים על ה"רמפה" שממול למעוז כתובה וכי תוך כדי ירי הוא השמיד טנק או שניים.

כוח הטנקים (2 טנקים) בפיקוד ה-מ"פ, סגן אורי הקמן הגיע דרך ציר ספררה ומסחר ל"סנפיר" שממול למעוז דרורה. בכוח זה היו שני טנקים, הטנק השני היה בפיקודו של סגן אלי רן. בהגיע ל"סנפיר" דיווחו גם הם והתמונה היתה דומה לדיווחי המחלקה שהתמקמה ליד כתובה - הפגזות על מעוז דרורה. וכי טנקים מצריים בודדים ממוקמים על ה"רמפוח" שממול.

הכוח השלישי מח' 1 בפיקודו של סג"מ שמעון שפרינגר (2 טנקים) נע בציר ספררה ועלה על ציר זגוגית, מתוך מטרה להתמקם ב"סנפיר" שממול מעוז לחצנית. אולם, בהגיע הכוח לאיזור הסנפיר עלה על מארב מצרי שחדר לאיזור, כנראה עם תחילת הלחימה. הכוח המצרי התמקם באיזור ה"סנפיר", עליו ובסביבתו תוך התחפרות. הטנק המוביל, בפיקודו של סג"מ שמעון שפרינגר נתקל הראשון וחסף אש נ"ט. סגן שמעון שפרינגר נהרג ונהג הטנק (רב"ט דורון בן שמעון) עבר את המארב, עבר את מעוז לחצנית והגיע למעוז אורקל. ליד הכניסה למעוז אורקל "חסף" הטנק פגיעה נוספת ומאנשי הצוות נותרו שני לוחמים שחולצו ע"י כוח הטנקים שהיה באורקל.

הטנק השני בכוח בפיקודו של סמל נחום רוזנברג שנע בעקבות טנק ה-מ"מ עלה אף הוא על המארב ולמעשה עד היום לא יודעים מה קרה לצוות הטנק הזה. המצרים החזירו את גוויות הצוות והשערתו היא כי הטנק ניסה להיחלץ ושקע בביצות.

הכוח הרביעי מח' 2 (2 סנקים) בפיקוד סגן מוזס שאול וטנק שני בפיקוד סמל יהודה נע בציר מימיקה - מכפלת לעבר המעוז בודפסט ובשלב ראשון קיבל הוראה ממפקד המעוז (סגן מרדכי אשכנזי) להיכנס פנימה. כשהחלה הסתערות המצרים לעבר המעוז, נכנס הכוח, ושני הסנקים נשארו במעוז עד סוף המלחמה. במשך לחימת כוח זה במעוז סייעו הסנקים להדוף התקפות חי"ר ושריון על המעוז ופגעו בסנקים, נגמ"שים, חי"ר ורכב אחר. תודות לכוח זה החזיק מעוז בודפסט מעמד ולא נפל ולמעשה נשאר המעוז היחיד לאורך קו התעלה שלא נכבש ע"י המצרים.

הכוח החמישי מח' 3 (3 סנקים) במעוז אורקל בפיקודו של סג"מ יצחק רוט. צוותי הסנקים היו עם פתיחת ההפגזה בבונקר שנקרא "בונקר שריון". הסנקיסטים שהיו באורקל ג' (הדרומי), יצאו עם פתיחת האש, מהבונקר ורצו אל הסנקים. באותה הריצה נפגע ה-מ"מ קשה ולאחר מכן נפטר מהפצעים, לאחר שהועבר ל-חאג"ד. לאחר פציעת ה-מ"מ תפס את הפיקוד על המחלקה סמ"ר שלמה ארמן. הוא אירגן את המחלקה ויצא עמה לעמדות השולטות על המעוז, ממזרח לו (מעין "סנפיר"). באזור הזה לחמה המחלקה נגד התקפות אויב קרקעיות (דרך מוצב ה-900 המצרי) ונגד חציות מצריות מכל הכיוונים.

ה-מ"פ שהספיק כאמור להתמקם ב"סנפיר" שליד מעוז דרורה וששמע מה קרה ל-מ"מ 1 במלחמתו על ה"סנפיר" שליד מעוז לחצנית החליט לבוא לעזרתם והסנק שלו עם הסנק השני (בפיקודו של סגן אלי רן) חזר בציר מסחר ומשם עלה על ציר זגוגית המוביל למעוז לחצנית. התברר שמעוז לחצנית לא נפל אלא הקשר בו שובש ולמעשה מצבו היה באותו זמן טוב ממצב מעוזי מילנו ומפרקת. בהגיעו לאזור ה"סנפיר" שליד מעוז לחצנית נחקל כוח ה-מ"פ, בן 2 הסנקים, באותו מארב שכוחו של מ"מ 1 נחקל. בהיתקלות נפגע סנק ה-מ"פ וכל צוותו, לאחר לחימה קצרה, נהרג. הסנק השני נפגע גם הוא אולם הצוות הצליח להיחלץ ולנוע דרך ציר זגוגית לעורף. בדרך פגש הצוות טייס פצוע שנשט את מטוסו אבישי קצירי ולאחר שהלה סירב להתפנות עם הצוות בשל פציעתו (לא רצה שיסחבו אותו על כתפיים) סוכס שהוא ישאר והצוות ירוץ להביא תגבורת. הצוות הגיע בסופו של דבר לבלוזה, כאשר מפקד הסנק סגן אלי רן פצוע. בהגיעם לבלוזה ארגן סגן אלי רן סנק, התמקם בו והצטרף לכוח לפידות ולאחר יומיים לחימה נהרג באיזור חעוז הברגה.

הקשר שלי עם פלוגה ל' נמשך כל אותה עת והתברר לי כי גם הכוח שחבר למעוז כתובה בפיקוד ה-סמ"פ (סגן מירון אלחגר) אץ לעזרת הכוחות שנחגלו במארבים מצפון. הכוח נע לעבר מעוזי דרורה ולחצנית על ציר אשר (היה זה כבר בשעות הערב). בדרך נפגע סנק אחד מהכוח - סמל יוסף פלד והצוות נפלו בשבי, ואילו הסנק השני נפגע בין מעוזי דרורה ולחצנית ואנשי הצוות נעדרים.

לסיכום לחימה פלוגה ל' : מכל הפלוגה נשארו שני סנקים חקינים עד סוף המלחמה ומחלקת הסנקים של בודפסט עוד שני סנקים נשארו במעוז אורקל והיתר נפגעו או הושמדו. יום לאחר מכן הצליח אחד הסנקים מהמחלקה של מעוז אורקל להיחלץ מהמקום ועבר בנסיעה דרך כל המערך המצרי המאסיבי על סוללות התעלה ועל ציר אשר והצליח להגיע פגוע לתעוז מרתף. שני סנקים נוספים נשארו באורקל ולאחר שהמעוז קיבל אישור לנסיגה ביום א' ה-7 אוק' 73 אורגן הכוח עם שני הסנקים הנוותרים ועם מספר זחל"מים ויצאו מהמעוז עם כל האנשים שעוד נותרו בו החוצה. בדרך נפגע סנק ו-זחל"מ ואנשיו נהרגו או נפלו בשבי. הסנק השני בפיקודו של סמ"ר שלמה ארמן המשיך הלאה כשהוא שומר על קשר עם סגן שאול מוזס במעוז בודפסט. הוא המשיך בנסיעתו דרומה תוך כדי התגברות על שני מארבים ולבסוף נאלצו לנטוש את הסנק וללכת באיזור הביצות עם אנשי הצוות ועוד איש מילואים אחד לכיוון תעוז יורם.

דרכם אל המעוז בשטחי הביצות היחה קשה ונמשכה כל הלילה בחאריך 8 אוק' 73 עם בוקר הגיעו ניצולי אורקל לקרבת מעוז יורם ובשל חוסר זיהוי וחבירה לקויה נפתחה עליהם אש ומכל החמישה ששרדו עד אז נהרגו שני חיילים ושלושה נפצעו.

סה"כ שרדו מהפלוגה : 3 טנקים, 1 מהם שרוף, 5 לוחמים מהפלוגה נפלו בשבי.

סיפור הלחימה של פלוגות כ" - מ" : פלוגה מ" שהיחה ערוכה, כאמור בצ'רצ'יל (כתריאל) היחה הראשונה שהחלה לנוע בהיפתח האש ע"י המצרים והיא הגיעה אל האזור המיועד לה ממול למעוז מילנו, מחוץ לעיר קנטרה. אולם החלטתי להעביר את הפלוגה ממעוז מילנו לאיזור מעוז מפרקת בגלל מצבו הקשה של המעוז. הפלוגה נעה לעבר מעוז מפרקת בשטח שביץ הצירים לכסיקון וחזיזית, תוך שהיא משמיטה מחלקת טנקים אחת לחוץ קנטרה שהתמקמה בעמדות בין המעוזים בסמוך לקו המים. יחד הפלוגה נעה לכיוון מעוז מפרקת בין ציר לכסיקון וחזיזית ובסמוך לציר טלטול. הפלוגה, פחות המחלקה, התמקמה בסופו של דבר באיזור טלטול 58 - כ-3 ק"מ ממזרח למעוז מפרקת ותפסה העמדות שסומנו בשטח עוד לפני המלחמה ע"י הגדוד. בינתיים ארעה תקלה לטנק ה-מג"ד ועברתי ל-נגמ"ש ועימו התקדמתי לכיוון פלוגה מ". בדרך לעבר הפלוגה התחלתי לאתר כמויות גדולות של חי"ר מצרי מסביב למעוז מפרקת, ומספר טנקים מצריים על הרמפות ב-גדמ"ע. פלוגה מ" פתחה באש לעבר ה-חי"ר והטנקים ב-גדמ"ע.

המצרים שאיתרו את פל"מ החלו לירות עליה בטילי נ"ט סאגרים מה-גדמ"ע וה-גדמ"ז ובטנקים מה-גדמ"ע, ועל מנת לא להיפגע החלו הטנקים לתמרץ בשטח. מכיוון שהשטח הינו ביצתי וטובעני החלו טנקי פל"מ חוץ כדי תרגילי התחמקות ושינויי עמדות לשקוע והחלה לחימה נוספת - לחילוף הטנקים ששקעו - בנוסף לחימה באויב.

בערך באותו השלב הגיעה פל"כ לשטח. את דרכה עשתה הפלוגה מקטיה לאיזור כתריאל ומשם בציר הדיונות ממזרח לציר עלקת וחזיזית. החלטתי לחלק את גזרת מפרקת לשתיים :-

א. פלוגה כ" - תתמקם מצפון לציר טלטול.

ב. פלוגה מ" - תתמקם מדרום לציר טלטול.

בינתיים, המחלקה שהושארה ע"י פל"מ באיזור קנטרה סבלה אבידות ומפקד המחלקה נפגע. טנק נוסף נפגע אף הוא ונשאר מכל המחלקה טנק אחד בלבד. טנק זה חילץ פצועים ככל שיכול ונסוג מאיזור קנטרה לאחור ובשלב זה נשאר איזור קנטרה ללא טנקים. מצב זה נודע לי בדרכי קשר עקיפות : ה-סמג"ד שישב בבלוזה קיים קשר טלפוני עם המעוזים. הללו דיווחו לו על המצב והוא דיווח לי לאחר מכן בשטח. כל הפעילות המתוארת לעיל מתבצעת בסביבות השעות 1700 - 1800.

במשך כל אותה תקופת לחימה לא היחה כמעט ארטילריה לחיפוי לחימת טנקי הגדוד וגם ה-קש"א שישב אצלי ב-נגמ"ש הפיקודי. הגם שניסיה להפעיל ארטילריה לא הצליח להביאה לידי ביטוי בשטח ומכל מקום הארטילריה המצרית היחה כה מאסיבית שאש כוחותינו כמעט ולא ניכרה בשטח. לא היה גם טיוע אוירי. בינתיים הלכו קריאות הסייע ממעוז מפרקת גוברות וזה הביא אותי להחלטה שצריך לנסות להתקרב לצידו המעוז, לטהר את סביבות המעוז מה-חי"ר המצרי ולנסות לחלץ את המפקד והכוח שישב שם. שני טנקים ניסו להיכנס למפרקת בצ"ר ונפגעו. שלחתי מחלקה מפלוגה מ" שתחקוף באיגוף הדרומי לכיוון מעוז מפרקת דרך ציר מיכה ולאורך - התעלה. האיגוף בוצע בצורה טובה אולם בהתקרב המחלקה למעוז נפגעו טנקיה.

בשלב זה ברור היה לי שבכל אחת משתי הפלוגות שברשותי יש כ-6 סנקים. 'בטרם נעשתה הערכת מצב מחודשת החליט מ"פ מ' לבצע התקפה עם סנקיו ובכניסה למעוז נפגע סנק ה-מ"פ וה-מ"פ נהרג. במצב זה, כשסנקי הגדוד הולכים ומידלדלים, המעוזים מילנו ומפרקת מותקפים קשות, פנה אלי מח"ט 275 ולחץ עלי לעשות משהו לשחרר את מעוז לחצנית מהלחץ. מכיוון שמצבה של פל' ל' הדאיג אותי החלטתי לאגד כוח שינוע צפונה בציר ספררה לעבר מעוז לחצנית, ובתוך כך יברר מה קרה לפלוגה ל'.

בינתיים בשעה 1700-1800, לערך, הגיעה לגזרת הגדוד פלוגת ה-חרמ"ש של גדוד סנקים 401/79 כשציר התנועה שלה היה ציר מאדים והיא כללה 9 נגמ"שים.

תוך יצירת הקשר עם הפלוגה, החלטתי לפצל את פלוגת ה-חרמ"ש לשניים. חצי מהפלוגה יסופח לכוחות הגדוד שישארו באיזור מעוז מפרקת (כוונתי היתה לבצע הסתערות משולבת ב-חרמ"ש על ה-חי"ר שבאיזור מפרקת) בעוד שמחצית הפלוגה הנותרת עם ה-סמ"פ שיתוגבר במחלקת סנקים מפלוגה כ' בפיקוד סגן יובל נריה תנוע למרתף, ומשם לחעוז יורם ומשם בציר ספררה ותנסה ליצור קשר עם פל' ל'; כשהמטרה היא להגיע ללחצנית.

ה-סמ"פ - מפקד כוח ה-חרמ"ש, שהיה אמור לנוע צפונה נדבר עם סמ"פ כ' וקבע לחבור עימו בין תעוז מרתף לצומת לכסיקון. לשם אמור ה-חרמ"ש להגיע דרך ציר חזיזית. סמ"פ כ' ועימו עוד מ"מ בשם סג"מ מוטי פייך נע על ציר לכסיקון ובהגיעו לצומת לכסיקון - עלקת עלה על מארב מצרי שהתמקם באיזור ונחלץ, ללא נפגעים.

כוח ה-חרמ"ש הגיע אף הוא לאיזור הזה ונתקל באותו המארב וכך קרה שהכוח הזה למעשה חוסל. סמ"פ כ' נחלץ חזרה והגיע לכוחות הגדוד. בשלב זה הודעתי שאינני יכול יותר לעסוק בגזרה הצפונית והתרכזתי עתה, עם מה שנשאר תחת פיקודי באיזור מעוז מפרקת. מקיום הבירורים עם מח"ט 275, נראה היה לי שב-מפח"ט בבלוזה לא תופסים את חומרת המצב ותוך כדי כך ירדה החשיכה וסנקי הגדוד הנותרים ממשיכים להיפגע הן מאש טילי נ"ס סאגר והן מאש מרנ"טים ר.פי.ג.י.

עם דמדומים אחרונים הגיע לאיזור תא"ל קלמן מגן. הוא הזדהה בשם חמזה ושאל אותי מה מצבו. דווחתי לו כי נותרו בידי עה כה 4 סנקים כשירים בלבד. היה זה בערך בסביבות שעה 1900. לאחר שקיבלתי מ-תא"ל קלמן מגן את ההוראה "החזק מעמד - תגבורת תגיע אליו", החלטתי להישאר באיזור מעוז מפרקת שכן נסיחת איזור זה תביא לנפילתו והדיווחים לעומת זאת מאיזור קנטרה (מילנו) היו אופטימיים למדי. הוריתי ל-סמג"ד שבעורף שינסה לרכז את אותם הסנקים שהצליחו להישרד, שנפגעו ונחלצו ולחקן מה שניתן.

בסביבות השעה 2000 הודיע לי מפקד חטיבה 460 אל"מ גבי עמיר כי הוא מגיע עם תגבורת דרך ציר מאדים. הוא ביקש חמונת מצב וכי אנוע לקראתו או אחבור עימו ואדריך אותו פיזית לקראת הכניסה לשטח. הסכמתי עם סמ"פ כ' ועם סמ"פ מ' שימשיכו לחלץ ולשמור מגע עם מעוז מפרקת בזמן שאצא להביא התגבורת. כן סכמתי עימם כי עם הגעת התגבורת אשלוף אותם החוצה וארכזם להתארגנות כנראה באיזור תאג"ד מאדים.

הכוח שהגיע עם מח"ט 460 כלל מחצית (שתי פלוגות) מגדוד 198 והיה ברור לי שהשטח לא מוכר להם וכשנפגשתי עימם (נסעתי למקום הפגישה עם ה-נגמ"ש שלי) סיכמתי איתם שאכניס אישית את הכוח פנימה. החלטתי היתה להיערך עם שתי פלוגות גדוד סנקים 460/198 כאשר פלוגה אחת תיערך מדרום למעוז מפרקת ופלוגה שניה מצפון למעוז מפרקת. אני עצמי נכנסתי למעוז מפרקת, כאשר במקביל נתתי הוראה לשרידי גדודי להיחלץ לאחור ולהתרכז בשלב ראשון באיזור ה-תאג"ד שבציר מאדים ובינתיים גם תאמתי עם ה-סמג"ד שירד למקום הריכוז ויתחיל לחקן ולארגן מחדש את הסנקים שנפגעו או שנותרו בגדוד.

כניסתי למעוז באה לבדוק אם וכיצד לפנותו, אולם בקשת הפינוי נדחתה ע"י תא"ל קלמן מגן.
בינתיים הגיעה המחצית השנייה של גדוד 460/198 בפיקוד ה-סמח"ט (סא"ל שלה ששון) ו-מח"ט 460
שאל אותי אם אוכל להגיע לציר מאדים ולהכניס גם את הכוח הזה פנימה. יצאתי ממעוז מפרקת ופגשתי
את הכוח של שילה בצומת חזיזית - מאדים. ברשות הכוח היו 18 סנקים. כוח זה רציתי להפנות לכוון
התעוז מרתף ומשם להגיע לכוון קנטרה כאשר לפני צומת לכסיקון - עלקת ייעצר הכוח ואז אשקול
כיצד להיכנס לתוך קנטרה - עוד בדרך לקנטרה הבינתי כי כניסה לעיר בלילה תהיה קשה מאוד -
בייחוד לכוח שלא מכיר את השטח - וביחוד לאור עבודות העפר הרבות (סוללות ועמדות שונות) שבוצעו
באיזור בתקופה האחרונה, והוחלט לאחר סיכום עם סמח"ט 460 ו-מח"ט 460 כי הכוח יוכנס לעיר דרך
הכביש הראשי, כאשר אני ו-נגמ"ש מ"פ ה-חרמ"ש שחברה אלי (מגדוד 79) מובילים את הסנקים אל העיר.
עם הכניסה לקנטרה נורתה אל הכוח אש תופת מכל הכיוונים - כולל ארטילריה. איך שהוא הגיע הכוח
עד לקו המים, אולם בשל העובדה שכוח הסנקים הורכב מסנקים מכוחות שונים שקובצו יחדיו למסגרת
הגדודית נוצר מצב בו לא היו מרבית הסנקים על תדר אחד, נוצרו קשיים רציניים בהפנייתם לעמדות
השונות בין המעוזים. עובדה זו אילצה אותי ואח ה-קמב"צ שלי לרוץ אישית לכל סנק, להפנותו לעמדה
המיועדת לו ולתדרך אותו באיזה תדר לעבוד. מג"ד 198 דיווח שהוא התמקם מצפון למפרקת, דיווח
שהוא רואה שהמצרים מקימים מולו גשר ודיווח כי הוא דופק לעבר הגשר.
לאחר מכן נכנסתי למעוז מילנו, נפגשתי עם מפקד המעוז והתרשמתי שמצב המעוז שפיר. כשיחה שקיימתי
לאחר מכן עם תא"ל קלמן מגן ועם מח"ט 460, העלתי את חששותי לגבי מה שקורה בגזרה הצפונית ולאחר
חילופי דברים סיכם תא"ל קלמן מגן את הפעילות לעתיד כדלקמן: לאחר שתיגמר פרשת קנטרה, כלומר
שהאיזור יסוהר ממצרים, נצא החוצה דרך ציר ליסטטים, שמצפון לה, ונגיע למיקה (צומת ליסטטים -
אלחוש) ומשם נפנה לציר אלחוש לכיוון כתובה ונעלה צפונה דרך ציר אשר. אלטרנטיבה תהיה תנועה
לתעוז יורם ומשם עלייה על ציר סיפררה וסיהור כל מערכת המוצבים הצפונית כפי שעשינו בקנטרה,
כולל הגעה לקו המים ו-כו'. בשלב זה לא שערתי שפלוגה ל' נגמרה, למעשה.
לאחר בדיקה שערכתי עם ה-סמג"ד, התברר כי בעורף באיזור ה-תאג"ד של מאדים החלו לארגן 6 סנקים
כאשר תיקונם והכשרתם לקרב נעשו ע"י פירוק חלקים מסנקים פגועים ו-כו'. בכוח זה היו גם מ"פ
ו-סמ"פ כ'. היה זה באיזור מאדים 44 או 45 ולמעשה ממוקם היה במקום ה-תאג"ד של גד' ה-חח"מ,
שסוללה שלהם פעלה במרור. תוך כדי גרירת הסנקים והוצאתם לנקודת הריכוז אירעה תאונה ומכל ששת
הסנקים ניזוקו חמורות 5 סנקים ונשאר סנק אחד בלבד. על כוח זה שלי לא היה ידוע בשלב זה מה
קרב לו. תכנתי לבנות מתקפה מחודשת לשחרור הגזרה הצפונית של תעלת - סואץ.
סמ"פ מ' (סגן יאיר טל) הודיע כי יש לו סנק שקוע שהוא לא מוותר עליו והוא הולך לחלץ אותו.
סיכמתי איתו כי הוא יביא את הסנק לאיזור תעוז מרתף שם ירוכזו ששת הסנקים שאמורים היו להתארגן
מהגדוד. סמ"פ מ' החליט שהציר הנוח ביותר לתנועה לעבר מרתף יהיה בציר התעלה ממילנו צפונה על
ציר "חוקר". תוכניתו הייתה לגרור את הסנק ואם ייחל באויב ישיב באש נק"ל ורימונים מתוך תא הנהג.
הוא נע עם שני הסנקים האחד גורר והשני נגרר, הצליח להגיע עד לפניה למעוז מילנו ושם נפל הסנק
הנגרר לחוף מכחש ולא ניתן היה לחצו יותר, משראה שאלה הם פני הדברים, ניתק עצמו מהסנק ונע
למרתף אליו הגיע במשך הלילה.

בשלב זה היה ברור עדיין לכוחות שפעלו באיזור כי קנטרה בשליטה שלנו. חא"ל קלמן מגן נתן לכוח הוראה לצאת צפונה לכיוון ציר ליסטטים ולפעול לפי התוכנית שגובשה קודם לכן. עם מחן ההוראה החל כוחו של סמח"ט 460 להתארגן לתזוזה, אולם כשם שלא הכיר את השטח כשנכנס כך לא הכירו לקראת היציאה. ליד מעוז מילנו ב', שם התפרס כוחו של סמח"ט 460 היה השטח מגודר ממש, חפור וממוכשל ובמקביל הודיע חא"ל קלמן מגן כי בהמשך התנועה ובייחוד באיזור צומת ליסטטים - אשר צפויות החקליות עם מארבים מצריים. הסברתי ל-סמח"ט 460 איך לצאת והוריתי לו לנוע אחרי. אולם, זמן קצר לאחר מכן נפל ה-נגמ"ש שלי לבור של פצצת 160 מ"מ ומייד לאחר שצויתי יצא ממנו נפגע ה-נגמ"ש ע"י פצצת מרנ"ט ר.פ.ג"י ועלה באש. היה זה בין המעוזים מילנו א' למילנו ב'.

המצב היה כזה שלמעשה לא נשאר לי שום כוח, לא היה לי רכב ולא היה לי קשר וחששתי שלא יזהו אותי ויירו עלי, אולם, זמן קצר לאחר מכן הגיע לקראתי טנק מכוחו של סמח"ט 460 מסוג צנטוריון, עליתי עליו ואת יתר אנשי צוות ה-נגמ"ש שהיו עימי העליתי על הכלים שבאו לאחר מכן ביניהם גם על ה-נגמ"ש של מפקד פל' ה-חרמ"ש של גדוד טנקים 79 סרן יחיעם ששון. משהמשיך טור הכלים בתנועה, נפתחה עליהם אש מכיוון הסוללה וההתקדמות נעשתה תוך כדי אש. משדווח ל-חא"ל קלמן מגן המצב, הורה לנו להגיע לחעוז יורם להתארגן שם ולבדוק מה קרה לסוללת ה-חח"מ שפעלה משם כי היו ידיעות שנערכה עליהם פשיטה.

משהגיע הכוח לציר ליסטטים, בוצעה התארגנות קצרה והתברר כי מכל 18 הטנקים של סמח"ט 460 שרדו עד כה 5 בלבד והתברר כי חלק מהטנקים טעו או הסתבכו בקנטרה ונדפקו שם, חלק נדפקו ביציאה מקנטרה וחלק עתידים היו להצטרף מאוחר יותר לאחר שיצליחו לחמוק מהעיר בדרכים שונות. משדווח המצב ל-חא"ל קלמן מגן ביטל הלה את התוכנית לפעול לטיהור התעלה בגזרה הצפונית. הכוח הגיע לחעוז יורם ומצא שם שני אפסנאים מסוללת ה-חח"מ שנסגרו בחעוז וחלטו לעצמם חה. מח"ט 460 סיכם עם חא"ל קלמן מגן שכוחו ייצא מאיזור מעוז מפרקת ויתארגן בחעוז מרתף לצורך כך הורה לשרידי כוח סמח"ט 460 להצטרף אליו. הכוח נע מ'ורם למרתף כשאני מוביל ולקראת הבוקר כשהגענו למרתף פגשתי את סמ"פ כ' ואת סמ"פ מ' כשברשותם שני טנקים - שני טנקים אלה ועוד שני טנקים נוספים מפלוגה ל' היו היחידים ששרדו במצב כשיר מכל הגדוד בבוקר ה-7 אוק' 73. סה"כ איבד הגדוד בשני ימי הלחימה 65 חללים (כולל אנשי ה-חרמ"ש מ-פל' ה-נגמ"שים מ-גד' 79), ונפצעו לו 45 לוחמים ונפלו בשבי 6 מחייליו. בין הרוגי הגדוד מפקדי הפלוגות ומרבית מפקדי המחלקות וב-7 לחודש, לאחר שחולצו חלק מהטנקים לאחור ויחד עם 2 הטנקים שבאורקל שרדו מהגדוד שכלל עם הכניסה לקרב 33 טנקים - 11 טנקים ובחלקם הגדול פגועים קשה. (למעשה רק 7 טנקים כשירים).

תאור סמ"פ כ' 9/ (סגן יובל נריה)

הפלוגה מנתה 10 טנקים: טנק מ"פ (סגן נועם דביר), טנק סמ"פ (סגן יובל נריה), מח' 1 (סג"מ מרדכי רטר) - 3 טנקים, מח' 2 (סג"מ ליאור יונתן) - 2 טנקים, מח' 3 (סג"מ מרדכי פייך) - 3 טנקים. באריוך 6 אוק' 73, שעה 1400 לערך, עסקו צוותי הטנקים בהכנות לקראת היציאה. לפתע, תקפו 2 מטוסים מצריים את מחנה חצב. צוותי הטנקים פתחו באש נ"מ במקלעים ויצאנו באופן מידי לעבר מעוז מפרקת. התנועה היתה ב-2 שדרות ובכל המהירות. תוך כדי התנועה, נשמעו קריאות עזרה מהמעוז. בהגיענו לאיזור המעוז נחתה עלינו הפגזה ארטילרית וטילי נ"ט סאגר נורו עלינו מה"רמפות" המצריות ב-גדמ"ע. חיילי חי"ר מצריים היו כבר בחוף המעוז. מ"מ 2 הסתער על חי"ר מצרי, נפצע ~~XXX~~ הונשם ע"י ה-מ"פ ופונה לאחור. באותה צורה נפגע גם טנק הגור שלו 2 א' (סמל אריה שירי).

מ"מ 1 (סג"מ מרדכי רטר) פעל מדרום למעוז וירה לעבר המצרים הצולחים. הטנק שלו נחזק בשוחה והוא קרא לטנק 1 ב' (סמל דני בן אבו) שיחלץ אותו. תוך כדי קשירת הכבלים, נפגע טנק 1 ב' מטיל נ"ט סאגר נהג הטנק (רב"ט משה פוקס) והטען קשר (רב"ט אורי סבח) נשארו בטנק ונהרגו, התוחחן (סמל אדרה בן מנחם) נפטר תוך כדי הפינוי וה-מט"ק (סמל דני בן אבו) חולץ ע"י ה-מ"מ ל-תאג"ד מח' 3 בפיקודי היתה בחיפוי. יצרנו אש ל"רמפוח" המצריות ולחיילים בשטח. קבלתי פקודה מה-מג"ד (טא"ל יום טוב חמיר) לנוע לציר עלקת ולפרוץ את הדרך לקנטרה. תוך כדי חנועה שקע הטנק שלי בביצה. טנק 3 א' שבא לחלץ שקע אף הוא. המשכנו בחנועה צפונה עם 2 טנקים (טנק סמ"פ וטנק מ"מ 3) ונכנסו למארב חי"ר במלבן קנטרה. נחלצנו מהמארב צפונה לכוון חנוע יורם ומשם נענו מערבה לעבר חעלת-סואץ. ב"סנפירים" של ציר אלחוש נורתה עלינו אש חזקה ודווחתי על כך ל-מג"ד. ה-מג"ד הורה לי לחזור ולחלץ את שאר הטנקים של הפלוגה ששקעו בביצות. בדרך חזרה ספחתי לכוח עוד 3 טנקים מ-פל"מ טנק 3 ב' (סמל צבי יעקובסון) וטנק 3 א' (סמל דוד טחן) וטנק 2 ב' (סמל ז'ק ברוקס) והגעתי לאיזור מעוז מפרקת. נסיונות החילוץ לא עלו יפה. אספנו את צוותי הטנקים ופינינו אותם ל-תאג"ד במאדים. נענו בתבנית קו. טנק ה-מ"פ נחזק עקב חקלה טכנית וה-מ"פ החליף טנק. המשכנו לנוע בתבנית שדרה כשהטנק שלי מוביל וטנק ה-מ"פ סוגר מאחור. תוך כדי חנועה התנגש טנק ה-מ"פ בטנק שלפניו מח' 1 (סג"מ מרדכי רטר) ו-2 הטנקים הושבתו. ה-מ"פ החליף פעם נוספת טנק ולאחר מכן התנגש שנית בטנק שלי ו-2 הטנקים הושבתו. טנק אחד - טנק מ"מ 3. חזרנו ל-תאג"ד עם כל הצוותים ואת הטנק איישו כ-מט"ק (סגן יובל נריה), תוחחן (סג"מ מרדכי פייך), טען קשר (סגן נועם דביר) ונהג (סג"מ מרדכי רטר). לפנות בוקר הצטרפנו בתעוז מרחף לכוח של סמח"ט 162/460 (טא"ל שלה ששון).

תאור סמ"פ מ' 9/ (סגן יאיר טל)

הפלוגה חנחה צ"צ'רצ'ל"ל (כחריאל) ומנתה 10 טנקים : טנק מ"פ (סגן יונחן צוובנר), טנק סמ"פ (סגן יאיר טל), טנק מח' 1 - 3 טנקים (סג"מ משה פרגמנט), מח' 2 - 2 טנקים (סג"מ מיסאל נעמח), מח' 3 - 3 טנקים (סג"מ נחי אבטליון), צוות 2 א' נשלח לאייש את טנק ה-סמג"ד. במצב שובך יונים היתה הפלוגה מיועדת לפעול באיזור קנטרה ולמעוז בודפסט. בהתאם לחוכנית היה על הפלוגה לקדם מחלקה אחת לאיזור "מלבן קנטרה" בפיקוד מ"מ ואילו ה-מ"פ וה-סמ"פ עם 2 מחלקות היו צריכים להשאר מאחור באיזור שמדרום לחנה ("הדקליות"). מחלקה אחת מתוך השתיים היתה אמורה לחבור למעוז בודפסט, כאשר המעוז מותקף.

החל מראש השנה היתה הפלוגה במצב כוננות גבוה מן הרגיל שהלך והוחמר לקראת יום הכיפורים. מתאריך 5 אוק' 73 היתה כל הפלוגה במצב של כוננות מיידית והטנקים היו פזורים. בתאריך 6 אוק' 73 לפנה"צ נקרא ה-מ"פ ל-מג"ד. כשחזר בשעה 1200 כינס ה-מ"פ את הפלוגה למחן פקודות ומסר, בין היתר, את הדברים הבאים : צה"ל יכנס לסוריה בצהריים והמצרים יפתחו באש בשעה 1800 - על הפלוגה להיות מוכנה לביצוע שובך יונים בשעה 1600. נאמר עוד שיחכך שפלוגה ל' תשלח טנקים לבודפסט, כך שמימת החבירה למעוז בודפסט, יתכן, ולא תהיה באחריות הפלוגה. יחד עם זאת הודגש שפריסת שובך יונים תבוצע בהתאם לחוכנית. לפלוגה הצטרף קח"ק והוא עלה על טנק מ"מ 3, שמחלקתו היתה צריכה להיות המחלקה הקדמית ב"מלבן קנטרה".

בשעה 1300 לערך, ניתנה, במפחיע, פקודה לנוע. הפלוגה החלה לנוע, ומיד התקבלה פקודה לחזור

חזרה.

בשעה 1400, לערך, התקבלה התראה על תקיפת מטוסים. כולם עלו לסנקים והפלוגה החלה לנוע בשדרה לכוון "הדקליות". מח' 3 המשיכה להתקדם לכוון קנטרה. מספר קילומטרים מזרחית לקנטרה הונחתה על המחלקה הפגזה ארטילרית וכאשר המחלקה התקרבה ל-נ.ר. המזרחיים, היא ניתקלה ב-חי"ר אויב ופתחה באש. בהמשך שיפרה המחלקה עמדות לפניס כשהיא אוגפת אח קנטרה מצפון על ציר אשר. באיזור המעוז מילנו א' נפגעו סנק מ"מ 3 ו-3 א'. ה-מ"מ (סג"מ נתי אבטליון) נפצע קשה ואיבד את ההכרה והנהג (רב"ט חנניה כהן) נפצע קל. בסנק 3 א' נפצעו ה-מט"ק (סמל דוד טחן) בצורה קלה, התוחחן (רב"ט גבריאל בלולו) והטען קשר (רב"ט אבו בן אהרון) והסנק הושמד כנראה. סנק 3 ב' (רב"ט צבי יעקובסון) עסק בחילוץ הפצועים מ-2 הסנקים. תוך כדי הפינוי מסנק הגור הורה סמל המחלקה לתוחחן (רב"ט דוד תורג'מן) ולנהג של סנק ה-מ"מ להמחין במקום מוגדר אך נגש אח"כ לאסוף אותם והם לא היו שם. הוא ו-מט"ק 3 א' חפשו אותם ומשלא מצאו אותם החליטו לפנות את הפצועים לאחור. סנק ה-מ"מ שהיה כשיר לנסיעה נלקח גם כן לכוון ה-חאג"ד. בדיעבד, לפי עדות התוחחן (רב"ט דוד תורג'מן), נפלו 2 אנשי הצוות למחרת בשבי. הנהג (רב"ט חנניה כהן) נהרג בשבי. בשעות הלילה היו ה-סמ"מ והגור עם פל' כ' ועזרו שם בנסיון חילוץ הסנקים השקועים.

במקביל לחימת מח' 3 נשמעו, ברשת הגודית, קריאות היסטריות ממעוז מפרקת. הפלוגה, פחות מח' 3, שהיתה ב"דיקליות" קיבלה פקודה מה-מג"ד לנוע למעוז מפרקת. התנועה היתה בשדרה, תחת אש, כשה-מ"פ מוביל. בהתקרב הפלוגה ל-נ.ר. 30 ו-31, שהיו כ-2 ק"מ ממזרח למפרקת משני צידי ציר טלטול, המשיך ה-מ"פ עם מח' 1 לכוון המים ואני עם מח' 2 חיפיו באש מאחור. סנק 1 א' נפגע באיזור נ.ר. 31 ונהרגו ה-מט"ק (סמ"ר ניסים נדם) והטען קשר (רב"ט יוחנן קוטאי). התוחחן (רב"ט איתן דעוס) נפצע קשה. סנק 1 ב' נתקע בגלל תקלה טכנית, כשעליה החגברו אח"כ, כך שלקו תעלת סואץ הגיעו רק 2 סנקים : סנק ה-מ"פ וסנק מ"מ 1. הסנקים המחפים ירו על חי"ר אויב שהיה מדרום למעוז. ה-מ"פ ו-מ"מ 1 עלו לעמדות כדי לירות לצד השני של תעלת סואץ ונפגעו מייד. בסנק ה-מ"מ נהרגו מייד 3 אנשי הצריח : ה-מ"מ (סג"מ משה פרגמנט), התוחחן (רב"ט חיים ערקי) והטען קשר (רב"ט ישראל סעיד). בסנק ה-מ"פ לא היו נפגעים אבל הפגיעה שהיתה בתמסורות שיחקה את הסנק. ה-מ"פ הודיע ברשת הרדיו שהוא תקוע וזקוק לחילוץ והורה לסנקים מאחור להגיע אליו. תוך כדי התנועה קדימה וניהול אש עם כוחות ה-חי"ר של האויב שקע, מדי פעם, אחד הסנקים וסנק אחר היה בא מיד לחלצו. הגעתי עם הסנק שלי ל-מ"פ, לאחר שהשמתי מהעורף, כלומר בירי ובהסתערות ממערב למזרח כוח חי"ר של האויב.

ה-מ"פ עלה על הסנק שלי והחליט, בעקבות הקריאות ההיסטריות של מעוז מפרקת להכנס למעוז. בתנועה למעוז נפגע הסנק וה-מ"פ (סגן יונתן צובנר) והתוחחן (רב"ט אברהם אזולאי) נהרגו. 2 הסנקים הכשירים של הפלוגה : 2 ב' (סמל ז'ק ברוקס) ו-1 ב' (סמל בראון) ניהלו אש עם האויב שהיה בסביבת המעוז. סנק 1 ב' פינה פצועים ל-חאג"ד עם רדת החשיכה הודיע המעוז שיש אויב בחצר. מ"מ 2 נכנס עם הסנק שלו למעוז. סנק 2 ב' שקע ונפגע ע"י 3 טילי נ"ט סאגר או מרנ"טים ר.פי.ג"י. צוות 2 ב' הצטרף לצוות 2 שפינה את הפצועים מהמעוז בנסיעה ל-חאג"ד מאדים. מט"ק 2 ב' זיהה את הסנק שבו נהרג ה-מ"פ (הסנק שלי במקור) וגרר אותו ל-חאג"ד. התחלתי לגרור את סנק ה-מ"פ במקור שנפגע בתמסורות לתוך המעוז, ע"י סנק 1 שנפגע בצריח. תוך כדי התנועה, הגיע לשטח הגדוד החובר - גד' 460/198 ולא היה טעם להכנס למעוז, בפרט שנראה היה שהשטח בידינו. חציתי, בטעות, את ציר טלטול. היה קשה להסתובב

בחולות עם הסנק הגורר והסנק הנגרר ולכן החלטתי לנסוע ל-חאג"ד עלקת דרך קנטרה. התנועה התנהלה תחת הפגזה ארטילרית ותוך כדי התקלות ב-חי"ר אויב. הסען קשר (רב"ט מיכאל אלקסלסי) בטנק הגרור נפצע קשה, תוך כדי התנועה. ליד קנטרה נקרעו הכבלים שחברו את שני הטנקים. היות והסען קשר היה פצוע קשה אישר ה-סמג"ד, ברדיו, לנטוש את הסנק הגרור ולנוע ל-חאג"ד עם הסנק הגורר בלבד, אך הסען קשר נפטר בדרך.

מהלכי קרבות גודד 9 6 אוק'

